

UDENRIGSMINISTERIET

Dato: 28. maj 2014

Spørgsmål fra Grønlandsudvalget til udenrigsministeren af 8. maj 2014 (ændret adressat 13. maj). GRU alm. del – spørgsmål 47.

Spørgsmål 47:

Vil ministeren oplyse, hvilke andre råstoffer i Grønland end uran, der henvises til i statsministerens redegørelse om Rigsfællesskabet, når der står, at”.. et fåtal af andre råstoffer end uran også kan have udenrigs- forsvars- eller sikkerhedspolitiske aspekter”, og herunder bedes defineret, præcis hvilke af de 17 sjældne jordarter, der også henvises til i denne sammenhæng?

I en vurdering af, hvilke råstoffer og dertil knyttede mineprojekter i Grønland der potentielt kan rejse spørgsmål af udenrigs-, forsvars- eller sikkerhedspolitisk karakter, indgår en række forhold, herunder den teknologiske udvikling, den globale efterspørgsel, markedets tilpasningsevne, geopolitiske forhold og konkrete omstændigheder relateret til det enkelte projekt. Der kan således ikke på nuværende tidspunkt gives en endelig og udtømmende liste over, hvilke råstoffer der kan være tale om.

Som det fremgår af statsministerens redegørelse, vurderes det, at bl.a. sjældne jordarter, ud over uran og andre radioaktive stoffer, også potentielt kan berøre rigets udenrigs-, forsvars- eller sikkerhedspolitik.

Gennem de seneste år har de sjældne jordarters metaller fået en voksende kommerciel og strategisk betydning, fordi de spiller en vital rolle i mange højteknologiske produkter – fra mobiltelefoner over solceller til avanceret militært udstyr. Således har blandt andet EU Kommissionen i 2010 opgjort, at alle 17 sjældne jordarter (lanthaniderne samt yttrium og scandium) som én gruppe vurderes at være kritiske for Europa. På samme vis har også FN og USA udarbejdet lister, hvor sjældne jordarter indgår som kritiske/strategiske metaller.

Spørgsmålet om, hvorvidt udvindingen og eksport af råstoffer, herunder sjældne jordarter, i et konkret mineprojekt berører rigets udenrigs- forsvars- eller sikkerhedspolitik, kræver en vurdering fra sag til sag, og den konkrete stillingtagen må ske på et oplyst grundlag. I overvejelserne kan der bl.a. indgå hensyntagen til eventuel regulering i internationale regimer, herunder WTO-regler, og den folkeretlige efterlevelse heraf, i hvilket omfang der er tale om råstoffer, der internationalt vurderes at have kritisk eller strategisk betydning samt strategiske betragtninger i forhold til partnere og allierede i den forbindelse.

I den sammenhæng er der i forbindelse med lov for Grønland om udlændinges adgang til opholds- og arbejdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaprojekt forudset en gensidig informationsudveksling mellem danske og grønlandske myndigheder om projekter vedr. sjældne jordarter for bl.a. at kunne sikre varetagelse af Kongerigets samlede udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitiske interesser og som grundlag for en dialog mellem Danmark og Grønland om sådanne projekter.